

Referat – Tatoverings dialogmøde 2018

Mødenavn: Dialogforum mellem tatoveringsbranchen og Miljøstyrelsen, 3. møde
Dato: 10. oktober 2018 Tid: 11-15.30
Indkaldt af: Miljøstyrelsen

Referent: SEHKH/Miljøstyrelsen

Formål med mødet: Dialogforum med tatoveringsbranchen

Agenda

Velkomst

Miljø- og Fødevareministeriet, Dorte Bjerregaard Lerche

EU-Regulering af farlige stoffer i tatoveringsblæk

Miljø- og Fødevareministeriet, Dorte Bjerregaard Lerche

Tatoveringsloven – registrering og tilsyn

Sikkerhedsstyrelsen, Jette Lillerøj Kristensen og Helle Liemann

Branchens hygiejnekurser

Uafhængige Tatovører, Liz Kierstein

Europæisk hygiejnestandard ift. dansk tatoveringslov

Dansk Standard, Josefin Hörnqvist

Branchens syn på tatoveringsloven

Dansk Tatovør Laug, Christina J Schäfer

Opsamling og tak for i dag

Miljø- og Fødevareministeriet, Sara Højriis

1. Velkomst v. Miljø- og Fødevareministeriet, Dorte Bjerregaard Lerche

Dorte Bjerregaard Lerche byder velkommen. Dorte fortæller om formålet med dialogmøderne med tatoveringsbranchen som MST, indtil nu, har været tovholder på.

Dialogforummet er én af flere ting, som MST har iværksat under den 2-årige nationale tatoveringsstrategi i kemikalieindsatsen 2014-2017, imens EU arbejder på at vedtage regulering af de kemiske stoffer ved et såkaldt annekx XV dossier med forslag til begrænsning.

Afslutningsvis tager deltagerne på mødet en præsentationsrunde.

2. Om EU-reguleringen af farlige stoffer i tatoveringsblæk v. Miljø- og Fødevareministeriet, Dorte Bjerregaard Lerche

Dorte Bjerregaard Lerche starter med at vise en film om begrænsningsforslaget for indholdsstoffer i tatoveringsblæk og hvilke organisationer der er involveret. Link til filmen og mere info:

<https://www.echa.europa.eu/da/hot-topics/tattoo-inks>

Dorte tager os igennem vejen til EU-regulering af kemiske stoffer i tatoveringsfarve igennem ECHA, som i dette tilfælde har udarbejdet forslaget. Danmark har været med til at indsende dette forslag. Det er regulering som formentlig træder i kraft i 2020.

Der bliver kort fortalt hvad forslaget går ud på:

- Specifikke identificerede urenheder, herunder PAH'er fra sort pigment, PAA'er fra azo-farvestoffer og 35 pigmenter, hvorfra uønskede PAA'er stammer, samt metaller er foreslået til at være under en specifik grænse så det ikke kan skade nogen.
- I forslaget er bl.a. inkluderet de stoffer som begrænses i kosmetik, hvor ca. 4000 stoffer er reguleret. Dette er baseret på klassificeringssystemet.
- Derudover er ca. 10 pigmenter og ca. 10 PAA'er angivet som et forslag.
- Der er også foreslået regulering i forhold til mærkningen af tatoveringsfarver.

Reguleringen vil være gældende for markedsføring og anvendelse, og forpligter producenter og importører.

Som tatovør er det vigtigt at stille krav og lave juridiske aftaler med sin leverandør.

På MST's hjemmeside www.tjekfarverne.dk er der mere information som kan være nyttig for tatovører.

Spørgsmål og kommentarer:

Der bliver spurgt til om der bør stilles krav til sikkerhedsdatablad i stedet for en international regulering. Pt. er det en EU-regulering der arbejdes på.

Der bliver også spurgt til reglen om, at man skal kassere flasken med tatoveringsblæk efter 3 måneders åbning. Branchen mener, at det er et stort kemikaliespild samt spild af økonomi og ressourcer.

Det bliver afklaret, at de danske regler som er gældende for dette område i form af bekendtgørelse om infektionshygiejne og forbrugerinformation på tatoveringssteder, indbefatter at tatoveringsfarver skal kasseres senest 6 måneder efter anbrud, og ikke 3 måneder. Der kommer også input om, at det er en lang tidsperiode, til tatovørenes fordel, ved sammenligning med f.eks. medicin og andet som man også putter under huden, ligesom tatoveringsblæk.

Der bliver spurgt til tilgængeligheden af tatoveringsblæk med urenheder under de foreslåede grænseværdier. Det er taget med i betragtning ved udarbejdelse af reglerne. Det er muligt at anvende tatoveringsblæk med færre urenheder, men disse er typisk økonomisk dyrere.

Branchen mener, at det kan være en løsning at forbyde markedsføringen af kopi-produkter. Kemikalie-myndigheden kan ikke indføre regler om markedsføring, da kemi generelt er reguleret ved forbudslister og ikke godkendelses-procedure som f.eks. pesticider. Myndighederne må ikke blåstempe et produkt eller forhandler.

3. Om tatoveringsloven – regulering og tilsyn v. Sikkerhedsstyrelsen, Jette Lillerøj Kristensen og Helle Liemann

Sikkerhedsstyrelsen præsenterer indledningsvist myndighedsfordeling af de udarbejdede regler. Sundhedsministeriet har ansvaret for loven. Styrelsen for Patientsikkerhed for at fastsætte regler om infektionshygiejne og forbrugerinformation på tatoveringssteder og Sikkerhedsstyrelsen løfter opgaven mht. digital registrering og tilsyn. MST er ikke med i dette regelsæt.

Registrering af tatoveringssted på Virk.dk bliver gennemgået. Ændringer relateret til det konkrete tatoveringssted skal foretages løbende og er gratis.

Processen for registreringen på vejledningsordningen bliver gennemgået. Det koster 1200 kr. som dækker registreringsafgiften frem til 1. januar 2020. Vejledningsbesøg bliver varslet 14 dage forinden. Vejledningsbesøget sker på tatoveringsstedet i 2019.

Processen for registreringen på tilsynsordningen og et tilsynsbesøg bliver gennemgået. Det koster 5776 kr. og dækker registreringsafgiften i 12

måneder fra registreringsdatoen. Påbuds-proceduren bliver forklaret, både besøg og dokumentation.

Tilsyn varsles 14 dage før. Tilsyn sker på tatoveringsstedet og tager 1-2 timer. Afgørelser træffes kort tid efter besøget. Der vil typisk komme én tilsynsførende, måske to i starten, fra Sikkerhedsstyrelsen. Der bliver gennemgået hvad der kigges efter ved tilsyn.

Ved påbud kan der forekomme opfølgende besøg, og dette koster 5175 kr.

Der bliver ikke ført tilsyn med hygiejnekurser og udlevering af forbrugerinformation indtil der er udarbejdet regler herfor.

Der bliver præsenteret eksempler på ”hvad er vi stødt på indtil nu”.

Den videre proces for registrering og tilsyn bliver gennemgået. Fokus i år er registrering af tatoveringsstederne og tilsyn hos nyoprettede tatoveringssteder. I år 2019, er der fokus på vejledningsbesøg og tilsynsbesøg. Fra 2020 skal alle tatoveringsstederne være registreret på tilsynsordningen og der føres tilsyn minimum hvert. 2. år.

Spørgsmål og kommentarer:

Hvordan håndteres det hvis der er nogle tatoveringssteder som ikke registrer sig?

I første omgang vil Sikkerhedsstyrelsen sende en påmindelse om at ejere af tatoveringssteder registrer stedet inden 2019. Hvis man fortsat ikke registrer sig, og Sikkerhedsstyrelsen bliver opmærksom på det, så er det muligt for styrelsen at politianmelde for manglende registrering.

Sikkerhedsstyrelsen vil sørge for at alle registrerede tatoveringssteder får et tilsyn samtidigt med, at Sikkerhedsstyrelsen følger op på om der er ikke-registrerede tatoveringssteder.

Sikkerhedsstyrelsen informerer om, at de deltager på tatoveringsmessen i Frederikshavn i år – de fører ikke tilsyn på messen, men man kan registrer sig.

Branchen mener, at påbudsbeløbet ved manglende registrering er for lavt, og det kan gøre at nogle tatoveringssteder ikke registrer sig.

Branchen fortæller, at håndvasken har været et omtalt emne. Det bliver afklaret, at det fremgår klart i lovgivningen hvordan håndvask, hygiejne og rengøring skal foregå på tatoveringsstedet.

4. Om Uafhængige tatovører i Danmark og hygiejnekurser v. Uafhængige Tatovører, Liz Kierstein

Branchen er glad for dialogmøderne og den dialog vi kan have i et sådan forum med myndighederne.

Branchen har afholdt 10 kurser pt. og nr. 11 afholdes i oktober 2018.

Branchen mener, at der mangler deltagelse fra skattestyrelsen og kulturstyrelsen i dialogen med branchen. Der mangler en tillid, som branchen mener, at de har forsøgt at opbygge. Det kan være årsagen til, at der ikke er særlig mange der har registreret sig, jf. Tatoveringsloven. Branchen håber på, at der kan genopbygges et samarbejde mellem branchen og disse myndigheder, ligesom dette dialogmøde.

Spørgsmål og kommentarer:

Der er pt. ikke noget krav om at have gennemført hygiejnekurser for tatovører.

Hvordan sikrer man sig, at kursusedtagerne har opnået de nødvendige færdigheder på hygiejnekurserne når der ikke er en test?

Der er ikke nogen afsluttende test, da det ikke er meningen med kurset. Men kursister får udleveret et kompendium ved kursets afslutning.

Hvad er problemet med skattestyrelsen?

Branchen fortæller, at nogle tatoveringssteder blev moms fritaget ved kontakt med Skattestyrelsen for år tilbage. Senere skulle man ansøge om at blive moms fritaget. Branchen ved dog ikke helt hvad det kræver at blive moms fritaget, og det kan variere fra region til region. Det har medført at man skal bagudbetale moms, hvis man har været moms fritaget. Fra 2015 er, alle som ikke har et bindende svar, moms registreret.

5. Om europæisk hygiejnestandard ift. dansk tatoveringslov v. Dansk Standard, Josefin Hörnqvist

Josefin giver en introduktion til Dansk Standard og standardisering. Dansk standard er indgangen til europæisk arbejdet. Og CEN er organet, hvor man med fællesinteresse udarbejder standarder på tværs af EU.

Der er en bred repræsentation af EU i tatoveringsstandardudvalget.

Forskel på standard og lovgivning bliver præsenteret. Lovgivningen hæver sig over standarder.

Derudover bliver forskelle og ligheder ved tatoveringsloven og tatoveringsstanden gennemgået. Begge har en fælles definition af tatovering.

Standarden er i høj grad skrevet af branchen, og den kan derfor bruges i praksis. Standard kan bruges som inspirationsmateriale. Det er mere vejledning og mere detaljerede krav end tatoveringsloven og bekendtgørelsen.

Spørgsmål og kommentarer:

Der bliver ikke udarbejdet en dansk standard.
Standarden er ikke gratis.

6. Om branchens syn på tatoveringsloven og implementeringen af denne ved næstformand i DTL, Christina J Schäfer

Branchen mener, at registreringsgebyret skaber en ubalance, da nogle steder har flere tatovører end andre.

Branchen foreslår et certificeret hygiejnekursus med en afsluttende test samt bestået førstehjælpskursus selvom loven ikke stiller dette krav.

Spørgsmål og kommentarer:

Der er ikke nogen uddannelse pt. men det vil give god mening at der bliver oprettet en. Modsat, kan det også resultere i manglende jobs og dermed måske tatovører, som tatoverer hjemme.

Der er fra branchen delte meninger om hvordan en uddannelse skal være og hvad det skal indeholde af krav.

7. Opsamling v. MST

Tak fordi I kom og tak for i dag.

MST lægger op til diskussion om det fremtidige samarbejde og dialogmøderne med myndigheder og tatoveringsbranchen. Alle er enige om, at samarbejdet bør fortsætte og at det har været nyttigt.

Branchen ønsker i hvert fald ét dialogmøde mere i foråret 2019. MST spørger om andre vil være mødeafholder. Sikkerhedsstyrelsen har ikke planer herom. Branchen vil gerne afholde det næste møde. Branchen giver også udtryk for, at information om dette møde ikke har været tilstrækkeligt, da der i så fald havde været mange flere mødedeltager. Branchen mener, at de har kontaktinformation til branchen og kan nå ud til interesserede tatovører. Branchen ønsker desuden, at myndighederne deltager i deres dialogmøde, hvilket myndighederne gerne vil, hvis de får en invitation.

Branchen mener derudover, at der har manglet og fortsat mangler noget presseomtale vedr. den nye tatoveringslov. Der er nogle tatovører som ikke har hørt om den nye lov.

Afslutningsvis spørger Miljøstyrelsen branchen til tatoveringsnyhedsbrevet som Miljøstyrelsen udsendte i sommers. Branchen har ikke set nyhedsbrevet og der er umiddelbart ingen interesse for at dette tiltag skal

fortsætte, hvorfor MST konkluderer at nyhedsbrevene ikke vil blive udarbejdet fremadrettet.